

Begeleid spel en instructie in de bouwhoek

Deze blog beschrijft hoe de leerkracht spel van kinderen nog waardevoller kan maken. Begeleid spel en instructie in de bouwhoek of een andere hoek zorgt ervoor dat kinderen op een hoger niveau kunnen komen binnen hun leerontwikkeling. De leerkracht integreert spelenderwijs nieuwe kennis in de hoeken door zich te mengen in het spel. Daarnaast biedt dit de gelegenheid om de ontwikkeling van het kind te observeren.

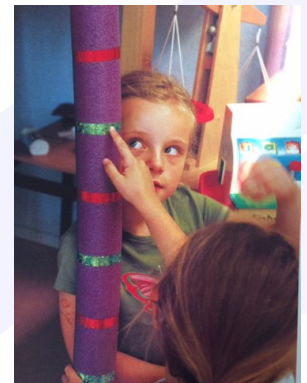
Meer weten over instructie en het Jonge Kind?

Neem contact op met:
Eveline Bogers
M: 06-15 186 864
E: eveline.bogers@expertis.nl

Instructie

Jonge kinderen verkennen de omgeving met hun hele lijf en hun zintuigen, ze proberen uit, herhalen en variëren. Zij nemen vaardigheden en kennis van hun opvoeders na imitatie en instructie op door dit te vermengen in speelse handelingen. Volgens Panksepp (geciteerd in *Speels, liefdevol en vakkundig*) zorgt spel ervoor dat kinderen sociaal- emotionele bindingen aangaan. Deze speelervaringen hebben invloed op de jongere delen van de hersenen, de grote hersenen. Deze verwerken impulsen uit zintuigelijke ervaringen. In dit hersengebied vinden cognitieve en emotionele processen plaats, waaronder het geheugen, zelfsturing, planning, verbeelding en logisch denken. Dit zijn belangrijke vaardigheden voor op de basisschool waarbij de basis op jonge leeftijd wordt gelegd (theorie).

Met bovenstaande kennis weet de leerkracht dat kinderen leren door imitatie en de vaardigheden verwerken in spel. Het Gradually Released Responsibility Instruction Model (GRRIM) zorgt ervoor dat de leerkracht geleidelijk aan de verantwoordelijkheid overdraagt aan het kind.

In de bouwhoek

Gesprekken

Sterre en Raf spelen met de blokken in de bouwhoek. Ze maken allebei een hele mooie toren van de grote blokken. Juf Vera gaat bij Sterre en Raf op de mat zitten.

Juf Vera: "Wat maken jullie mooie torens."

Sterre: "We maken wolkenkrabbers."

Raf: "Ja, die heb ik deze zomervakantie gezien."

Juf Vera: "Wauw, heb jij een wolkenkrabber gezien? Wat is dat eigenlijk een wolkenkrabber?"

Raf: "Dat is een hele hoge flat die bijna tot de wolken komt."

Juf Vera: "Wat weet jij dat goed. En is iedere wolkenkrabber even lang?"

Sterre: "Nee, je hebt lage wolkenkrabbers en niet lage wolkenkrabbers."

Juf Vera: "Heel goed Sterre! We hebben lage wolkenkrabbers en we hebben hoge wolkenkrabbers. Dus laag en hoog, maar een wolkenkrabber moet wel een bepaalde lengte hebben, want anders mogen we het geen wolkenkrabber noemen. Dan is het een flat. Hoe hoog zijn jullie wolkenkrabbers eigenlijk en wie heeft de hoogste wolkenkrabber gemaakt?"

Raf: "Ze zijn heel hoog. Wel 1000 meter en die van mij is het hoogst."

Sterre: "Nee, 1000 meter kan niet. Dan passen ze niet in de klas."

Begeleid spel en instructie in de bouwhoek

Juf Vera: "Zullen we de wolkenkrabbers eens gaan meten? Ik heb namelijk een meetpier bij me (theorie). Ik doe het eerst een keertje voor."

Ik zet de meetpier op de grond tegen het bouwwerk aan en kijk hoeveel streepjes de wolkenkrabber hoog is. Ik moet dus de streepjes tellen: 1, 2, 3, 4, 5. De wolkenkrabber van Vera is 5 streepjes hoog. We gaan nu samen de wolkenkrabber van Raf meten.

"Wat was ook alweer de eerste stap? Hoe zet ik mijn meetpier goed weg?"

Raf: "Je zet de meetpier op de grond tegen het bouwwerk aan."

Juf Vera: "Heel goed Raf. Nu gaan we samen de streepjes tellen, zodat we weten hoeveel streepjes de wolkenkrabber hoog is: 1, 2, 3, 4, 5, 6. Hoeveel streepjes hoog is de wolkenkrabber van Raf?"

Sterre: "Die is zes streepjes hoog. De toren van Raf is het hoogste, want dat is één streepje meer."

Juf Vera: "Heel goed. Zes is één hoger dan vijf, dus Raf heeft de hoogste wolkenkrabber. Ik zie dat jullie ook twee lagere wolkenkrabbers hebben gebouwd. Kunnen jullie samen laten zien hoe we kunnen meten welke wolkenkrabber het hoogste is?"

Raf en Sterre: "Ja, we zetten de meetpier op de grond tegen de wolkenkrabber. Dan tellen we de streepjes: 1, 2, 3, 4. Deze wolkenkrabber is vier streepjes hoog. Nu gaan we de andere meten."

De kinderen zetten de meetpier weer op de grond tegen het bouwwerk aan. De leerkracht observeert en de kinderen tellen het aantal streepjes. Juf Vera geeft feedback.

Raf en Sterre: "Deze wolkenkrabber is drie streepjes hoog, dus de eerste wolkenkrabber was het hoogste."

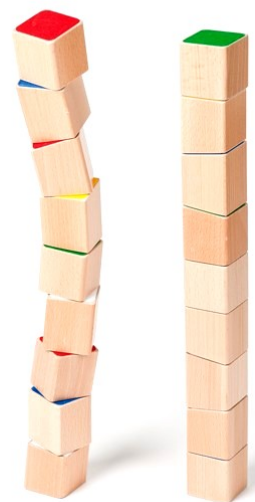
Juf Vera: "Wat hebben jullie dat goed gedaan met z'n tweeën. Hoe zet ik ook alweer de meetpier wanneer ik wil gaan meten? En hoe weet ik hoe hoog mijn wolkenkrabber is?"

Raf: "Je zet de meetpier op de grond tegen de wolkenkrabber."

Sterre: "Ja en daarna tel je het aantal streepjes."

Juf Vera: "Super, laat maar eens zien of je het nu ook zelf kan. Ik heb bij jullie wolkenkrabbers en een paar blokjes bij opgezet of eraf gehaald. Meet nu eens voor jezelf hoe hoog jouw wolkenkrabber nu is."

Juf Vera observeert of Raf en Sterre de vaardigheid nu zelfstandig kunnen toepassen.

Literatuur

- Bogers, E. (2018) *Expliciete Directe Instructie bij kleuters*. Amsterdam: Zorgprimair
- Singer, E. & De Haan, D. (2015) *Speels, liefdevol en vakkundig*. Amsterdam: Uitgeverij SWP
- Slenders, R., Van Roosmalen-Noppen, M., Van der Heijden, M., Hilhorst, M., Van Schijndel-Boel, I., Groot-Ketelaars, E., & Van Gaalen-Berkhof, A. (2013) *Spelend rekenen met peuters en kleuters*. Drunen: Delubas